

Enheten för juridik
Martin Hedberg, 010-730 90 00
arbetsmiljoverket@av.se

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Svar på remiss av EU-kommissionens förslag om en reform av tullunionen

Förslaget är omfattande och Arbetsmiljöverkets analys är därför inte heltäckande utan fokuserar på förslag till en ny tullkodex.

Arbetsmiljöverket ser positivt på förslaget i den del det bidrar till en enhetlig tillämpning av harmoniserade regler. Verket bedömer också att, rätt genomfört, kan förslaget effektivisera marknadskontrollen men det förutsätter att olika system och processer fungerar tillsammans.

Arbetsmiljöverket bedömer att marknadskontrollen kommer att bli bättre av förslaget om att göra e-handelsplattformar ansvariga i vissa fall för att produkter uppfyller olika krav.

Vidare vill Arbetsmiljöverket understryka vikten av att verket får medverka i diskussionerna även fortsättningsvis. Detta särskilt med anledning av att förslaget, och till förslaget anknutna genomförandeakter, kan komma att påverka Arbetsmiljöverkets marknadskontroll. Det är också i linje med det strukturerade samarbetet mellan tullmyndigheter och andra myndigheter som nämns i avsnitt XIII.

Arbetsmiljöverkets synpunkter och ställningstaganden

Allmänt

Med anledning av att såväl tullreglerna som många regler om produktsäkerhet och marknadskontroll är harmoniserade så välkomnar Arbetsmiljöverket åtgärder som bidrar till en enhetlig tillämpning av regelverket. En enhetlig tillämpning minskar sannolikheten för snedvridning av konkurrensen och ökar förtroendet för systemet.

Allmänna effekter på marknadskontrollen

Arbetsmiljöverket bedömer att det kan få positiva effekter på marknadskontrollen att fokus flyttas mer till leveranskedjan och att aktörer inom e-handeln omfattas i större utsträckning. Detsamma gäller för förslaget med

gemensam riskbedömning. Några delar av förslaget skulle vinna på att förtydligas.

Dels är det oklart hur förflyttningen av fokus till leveranskedjan kommer att påverka Arbetsmiljöverkets samarbete med Tullverket i frågor om utsläppande av varor från tredje land. Dels är det oklart hur den gemensamma riskbedömningen kommer att påverka arbetet med den nationella marknads kontrollstrategin.

Därutöver är det oklart hur tullmyndigheternas kontroll efter att ha släppt varorna (artikel 48 *post-release control*) påverkar de uppgifter som marknads kontrollmyndigheterna har.

Oklarheterna medför svårigheter att bedöma förslagets innebörd för Arbetsmiljöverkets hantering av tullärenden.

Tvångsåtgärder och sanktioner

Även om det finns nationell processautonomi inom EU så ligger det i sakens natur att det kan behövas viss ensning i sanktioner (se artikel 254) och användning av tvångsåtgärder så som destruktion av varor (se artikel 76 och 77). Arbetsmiljöverket bedömer att en större enhetlighet kan öka förtroendet för systemet. Dock kan bestämmelserna i artiklarna 76 och 77 behöva förtydligas med närmare kriterier för när destruktion ska eller kan användas i syfte att säkerställa en enhetlig tillämpning.

Den tänka regleringen om hur tvångsåtgärder, så som destruktion, ska användas och regleringen av sanktioner för överträdelser kommer indirekt att påverka marknads kontrollmyndigheternas arbete. Om inte marknads kontrollmyndigheterna i sitt arbete utgår från motsvarande kriterier i sitt arbete riskerar vi ett godtyckligt system där de brister som upptäcks av tullen bestraffas mycket hårdare än om samma brister upptäcks av marknads kontrollmyndigheterna. Sådana skillnader skulle även motverka syftet om ensning av tillämpningen.

Information mellan myndigheter

Det finns olika bestämmelser om informationsutbyte och samarbete mellan tullmyndigheterna och andra myndigheter i förslaget.

Artiklarna 24 och 25 förutsätter att prövande myndighet har kännedom om sökanden vilket i sin tur ställer krav på sekretessbrytande regler för att andra myndigheter ska kunna ge information.

Av artikel 25.5 framgår att det räcker med att handlaren (*Trust and Check trader*) är misstänkt för involvering i bedräglig verksamhet för att statusen ska upphävas tillfälligt. Arbetsmiljöverket anser att det behöver förtydligas om det här är tänkt att medföra skyldigheter för andra myndigheter att till exempel lämna uppgifter. Det kan i så fall krävas regler om rapporteringsskyldighet.

Det är vidare oklart om uppgifter från informations- och kommunikations-systemet för marknads kontroll (ICSMS) ska ligga till grund för rapportering från marknads kontrollmyndigheter till tullen. Det är också oklart vad som händer vid uppföljning av handlare (*Trust and Check trader*) om handlaren förekommer flera gånger i ICSMS. Det behöver klargöras.

Enligt artikel 31.9 ska marknads kontrollmyndigheterna ha tillgång till EU:s tulldatasystem (*EU Customs Data Hub*). Arbetsmiljöverket ser i sig positivt på den möjligheten för att kunna förbättra sin marknads kontroll men tillgången till systemet förutsätter att uppgifterna skyddas av sekretessbestämmelser, omfattas av lämpliga regler om uppgiftsdelning mellan myndigheter och skyddet för information i syfte att förhindra spridning av känsliga uppgifter.

Artikel 50.3 a) talar om insamling av information från bland annat andra myndigheter vilket ställer krav på tydliga regler om uppgiftsskyldighet och sekretessbrytande regler mellan aktuella myndigheter. En eventuell uppgiftsskyldighet behöver förtydligas och behovet av sekretessbrytande regler behöver analyseras ytterligare.

Allvarliga brott (serious criminal offences)

Artikel 24.1 a) och 25.3 a) talar om allvarliga brott (*serious criminal offences*) men det är oklart för Arbetsmiljöverket vad effekterna blir med anledning av att Sverige har valt att ha administrativa sanktioner i stället för straffrättsligt förfarande för en rad överträdelser (sanktionsväxling). Om brott mot en unionsrättslig bestämmelse i ett medlemsland är belagt med straff och i ett annat medlemsland är belagt med sanktionsavgift; innebär det att tillämpningen av artikel 24.1 a) och 25.3 a) ska vara olika i de två medlemsländerna? Om det skulle vara olika så riskerar det gå emot syftet om en mer enhetlig praxis mellan medlemsstaterna. Arbetsmiljöverket anser därför att innebörden av allvarliga brott behöver förtydligas i den delen.

Arbetsmiljöverket anser även att skrivningarna i artikel 24.1 a) och 25.3 a) om ekonomiska aktiviteter och affärsaktiviteter (*economic and business activities*) behöver förtydligas angående vad som utgör allvarliga brott i ekonomiska aktiviteter och affärsaktiviteter. Det är oklart för verket om alla aspekter av arbetslivskriminalitet omfattas.

Byte av process

Det händer att ekonomiska aktörer på grund av vissa mindre formella brister behöver byta från processen införsel för utsläppande på marknaden till processen vidareförädling. Arbetsmiljöverket bedömer utifrån proportionalitetsprincipen att IT-system, regelverk och processer måste möjliggöra en sådan hantering på ett rättssäkert sätt men verket uppfattar det som att dagens IT-system inte uppfyller de kraven i alla delar. Verket har förståelse för att det kan finnas behov av regler för att motverka missbruk av sådana möjligheter.

Definitioner

Arbetsmiljöverket noterar att förslagets definitioner av begreppen ekonomisk aktör och importör skiljer sig åt gentemot motsvarande begrepp i förordning 2019/1020. Det är oklart vilka effekterna blir för ekonomiska aktörer och myndigheter av att två regelverk som båda reglerar införsel av varor har olika definitioner för samma begrepp.

De som deltagit

Yttrandet har avgetts av generaldirektören Erna Zelmin. I den slutliga handläggningen har även chefsjurist Eva Nilsson och enhetschef Johanna Ingemansson Christiansson deltagit. Föredragande har varit jurist Martin Hedberg.

Erna Zelmin

Martin Hedberg

Kopia skickad till:
Arbetsmarknadsdepartementet